

Бүгү талалыг анализке үндөзилээш

Тоску беш чылдын төдөрүндө чыгында «Тыва» совхозун мурнууда улут согуштар салдырган. Ону чедикшиктиг боттандыр дээн партия организациязы ажилчиликчилери орузуна партия-политиктиг болган организациязы ажилчиликчилери орузуна партия-политиктиг болган организациязы ажилчиликчилери орузуна партия-политиктиг болган организациязы ажилчиликчилери орузуна партия-политиктиг болган...

жөк: чүгө сентябрь айнын ийги чартында 27 муң баш мал джаауянган. Ичча малды хенертен худулан алган, ажаап-тежер, сайгарары аажок берге болган. Парторг, дирекция, директоруң белеткедер талазы-биле ораакчы Кадыр-оол Тувак ажыды баш бурунгаар организастайын турарын коммунистер шынгыш шүгүмчүлөөн.

Агаар-бойдустуң таарымча чок байдалы турза-даа, тараа культураларының бир гентарында-на 7,6 центнер дүжүт алдыган. Мал чеминге тараан культураларың дүжүдү чавыс болган. 820 га сиздө культураларының бир газында-на 28 центнер дүжүт алган. Келир чыдың дүжүдүңө үрөмиң чедр урунмаан. Кукуркуза, тоорук, горох, чангыс чыдың ситен үрөмиң шүтт чок.

АЗЕРБАЙДЖАН ССР. «Азнефтхиммонтаж» трестин Сумгаитте монтаж сомнарының заводунда автоматчык машина шүштүрүк шүгүмунда 2,5 метр диаметрин дүңгөч хобулар бугурун үндөүрүн шингээди алган. Чап продукцияны баштайгы бөдүңү Бакунун үш дугуар сут дамчыдылганың докерлер туруучу чоруткан.

В. ПАШЕНКОНУҢ ФОТОЗ. (СЭТА-ның фотохроникасы)

ДЕЛГЕМ ВОЛГАДА

УЛУГ ТИИЛЕГЕГЕ ТУРАСКААТКАН

Калининград областьтын кино тырттарына сонугурадылар Совет уластуң Ада-чуртуң Улуг дайыныңга тирекелик бол-тулганың кино урун чүдүрүң фестивальга киржиң, киши-каш километр пленкаларын катан-катан көрүк, фонограммаларын шидик, монтажтап турдулар. Оларның тургускан фильмнерин каш күнүер эртен сонда муң-муң көрүкүрлер кинотеатрларга, культура ордуларыга, клубтарга көрүрлер.

Ону мактаар

— Совет Тываның 30 чылдыга турсааткан, чолаачылар аразында организация социалистик чарыкча тилекчи болуп, бири чери алган Монгуш Бадан-оол Баян-Шыраповичке райкүсүмунгү Хундүлел бижани тугуспушпаан, «Искра» колхозтуң баштаар черинин өмүксөөңдер өртөктиң баран-биле шандыларын чөпшөрер көрүрер, өшөр! — деп парторг секретары С. Ш. Кертек чарлаптыра, муңкалың хөгжүм үнү-биле зал долу чоңун алдың чаклашкын чактыланчы үндү.

ЧАГАА ПАРЛАТТЫНМАЗА-ДАА

Малды өстүрери, оң продуктулуун бедилери — чер ажылдаң чутула хамааржыр. Барын-Хемчик районда бо айтырык багыт тургустуңанга толарай чижектерге көргүспушпаан, оң улумалын чыл бүрү чөгөңгү дүжүт ал турарын кедээ бижики илереткен. Ол буга кур болган кукрук чөдөрлерин чөтөсө шингээдиң, сугатарга багыт ажылга, малаңга чөмшөңдиге коткап саттың салып келгенгеңиң.

«Дружба-2» нефть дамчыдылганыңа Куйбышев хоорай чогуңда нефть сөрдүрүр «Самара» комплексин чав сөрдүрүр

РСФСР-НИИ РАЙОН (ХООРАЙ) ТӨДӨЗЛӨРИНИҢ СОНГУЛДАЗЫН РСФСР-НИИ ДЭДИ СОВЕДИНИҢ

Комсомол биледи. Күш-ажалчы болган дайыңчы алдар сиңиккен организацияга хамаарылгалыг анык кижи бүгүдөи оңу эдилеп чоңууң. Бистин ада-өгөдөлерине бөгүң чырык амдырат дөш түржүлү, идиктиң чага тилеп алган, оңу биске адмштарыңга өкпек сонун болгай. Днепрөс, Амурда-Комсомольск, БМ... Бо аттар хойнү сөгдөп турар. Адаларын амды-хөдөө амгы 70 чылдарын комсомолчулары төлөңгү улумчыл чөруурлар. Бүгү-эвилел ажурдузай тутуд БМ-да Төдөөн Тываның комсомолчу оодлары бари «Шан» солун бижөн болгай. Каш хонук бурунгаар чаа Шуган-Аргы хоорайга чөдөң, иңча комсомолчу-аныкчарын тулдугу бригадалыңны ажылы-биле танышкан мен.

Каш чылдар болган көк далайың эрин каастаар, иңчан Тывага ажур-дуза-даа талазың чөгө чөдө наймысалдан биче-ле чаа каар бо хоорайыңга ажил-ижиниң бөгүңү судула — 18 дугуар КМК-ның конторадагы инженер-диспетчер В. Трунн хоорайың амгы байдалы, оңу келир эелиңди дугайыңда күзөп хандыр хөдөң өлүр:

— Чут-даа чөвө иңдиги. Баштай күш-ажылы чөдөшиң киңерге кааси доктааң. Бистин организация бо чылдын март айда тургустунган. Бо үе итинде аш-чөм болгаш улетпуң бараларын сазар ийи салбырды бир магазинин, контораны, ийи аал ишти чүртүрүр 14 бажының ажы-

тывыңгыр урай чүдөң Бүгү-эвилел фестивалының түнөө көрүлээңге киржир эрген алыр.

Д. ЗВАНЦЕВ, СЭТА-ның көрр.

КАЛИНИН.

АНЬЯКТАРГА ШИЛЕР

Кострома областьтын шиде тире «Ада чокта» деп чаа шидең чыдың надыңга турсактааткан. Бо чылгы сезонунгү репертуарыңа кирген чолаачы Влاديمир Корниловтуң «Ада чокта» деп шиде 1972 чылда аныктар шилеринин Бүгү-эвилел конкурсуңга киржиңшең, бири шидең алган. Иңча гла-нез чок артадаа, кижиңерин бужунгү эки чоңуун тире алган элээди оодуң берге салым-чөдүн көргүскен. Сезонунгү төңүзүңе чөдөр Костроманың анык көрүкүрлери «Анык гавария» (А. Фалеевтин романы-биле) болгаш Н. Маршенинскоеңуң «Ак кушту хаманар» деп ийи шиде база көрүлөр.

В. ПАШИН, СЭТА-ның көрр.

ТАТАРИЯНЫҢ КҮРӨРТТАРЫ

Казань-биле кожа Татарияның Елабуг районуңда «Ижминводы» деп курорттуң дел-

ДАЛАЙ ЭРИНГЕ ЧАПТЫЛАР ХООРАЙ

(Репортаж)

эртгерге кандың улуг, чаагай хоорай маңаа турттар ирги?

Инженер өрөөңдиг артыкы ханаыңда улуг картаның чарына келиң. Иңча чаа хоорайның объект, кудумчу бурзун тода чүрүп көргүскен болду.

— Келир чыдың эн-не баштайгы ийи кавт чүртүрүр бажыңарын кыдың өгөдөң бис. Шүптү 1 миллион 100 муң рубльге чүртүрүрү туудун чөдүрүр көрдүңең. Ол-да өлде ам таван салым алганмың чөдөр-бажыңың деп чүрү комбинат, 624 өлүттүгү школа, 140 өлүттүгү уруглар салы, 25 орунуг өмнөле, улуг магазин болган өске-даа улус ажылагыйыңга эргежок чүгүл хөй объектиңерин туудуң, оларын чөмшөңдирин ажылагыла киңерер бис. Иитизи-биле 4,5 миллион рубль түнүгү тулдуг амдыларын чөдүрүр көрдүңең. КМК-ның тургустунганыңдан бөрү бо хүнге чөдөр чүгө 520 муң акыаның шингээдиң алганмыңың алган көрөгө, бистин мурунуга тоску беш чылдын келир доо-лүкү чыдында кандың улуг сөрдүрүр турур илден.

— Контрадан үңгөн В. Донгайтын удуртканың комсомолчу-аныкчарын дашчылар бригадалыңың баштың. Куу дооңур колдан чөмөк хөдөөңүңүңүңүң кудумчу-биле кылаштарга, ол сүстүңгөш чыдың аажок. Иңдиги болза-даа ийи-үш чылдан маңаа чаттыңа бөрү ас-фальт, кудумчуң о-л-бо талазыңа тарыл өдүрткан мян-

дөдөлезин бригада 31 муң кыдыр күстөттөг, КМК-да тулдугу бригадаларын аразыңда кабарган социалистик чарыштын бири чери элөө. Артанан бригадир бөдү чүгөөлөтөр боор.

В. Донган:

— Бригадалың комсомолчу-аныкчарын болгонда ады-ысты сыкпас доор кыдың амдылап-ла турар улус-тур бис. Чамдыкта туубу-биле өй шаанда хандыңар баар база күш-ажылыңды механикалааң көңүс чок чыдаганыңар тире-баа болза көргүдүң оң-даа бедик болур ийиң. Көрүңер даң, чангыс бетон хоолар механизамдан ангыда өске чүдө-даа чөк-тур. Туубуну, маңа-гың бо бедикчө хол-биле дажыгларыңды мыңг белең деп бе? Иңдиги болзажок, бичиң коллективтин кеңигүң кижи бүтүдөңиңиң карак кыдың шүдүгү ажылыңың ачыңдыңда бригадалыңын сан-көргүдүңгөңүңүң чөдөр бооп келген. Иңчагың бо чылдын шериг алдыңдан халашкан матрос Иван Тулун. 3-ку разрядтың дашчы Светлана Вячеслава, шөргө тура «Коммунистик күш-ажылың шалыңчыл» бедик атың чөдүң алган, бо тулдуга комсомолчу пүтөөкү бугуар келген Алексей Арачкаа оларын оңзалал демделээр эргежок чүгүл...

Ишчи бригада-биле байырлашкан, чоңуң турума, кижиңерин чугаа-соогу, каткы-хөт, туубуң дүжүргөн машинаңың шимөөң. Мрак өвөсте отгар каскан булдоозерин «хөмөй» бир деминг каткыңың, шалыңмың амды-ишти хөдөң-леп чыдың калчың.

С. МОНГАЛ.

